

ناقلین ویروس تب برفکی¹:

از جمله مهمترین شاخص های اپیدمیولوژیکی که سبب بقاء طولانی (چندین ماه و سال) ویروس تب برفکی در یک جمعیت میگردد و هر از چندگاه حتی با رعایت فاکتورهائی که در بحث انتقال مستقیم (دام آلوده) و غیرمستقیم (عوامل محیطی و فیزیکی) اشاره شده، بیماری تب برفکی در یک جمعیت بروز می نماید، حفظ و نگهداری ویروس تب برفکی توسط دامهای مبتلاء و بهبود یافته است. ماهیت این بیماری توانائی بقاء ویروس بیماری در بدن دام بهبود برای مدت طولانی بدون اینکه آثار و علائم ظاهری و کلینیکی بیماری را از خود نشان دهد که اصطلاحاً دام ناقل یا حامل² نامیده میشود از مهمترین فاکتورهائی اپیدمیولوژیکی بیماری بقاء بیماری در یک منطقه و انتقال آن از مکانی به مکان دیگر می باشد.

اینکه چگونه ویروس علی رغم پیدایش آنتی بادی، در بافت های خاصی از بدن دام که در ناحیه حلق قرار داشته و سلولهای این بافت قادر به حفظ و نگهداری ویروس هستند کاملاً مشخص نیست ولی ویروسهای پنهان شدن یا خفته در بدن دام که در ناحیه بافت پوششی (به لحاظ وجود رسپتورهای خاصی)، تحت شرایط مختلف از جمله استرس های شدید و نقل و انتقالات دام مجدداً شروع به رشد و تزايد گذاشته و سبب انتشار بیماری و وقوع بیماری در یک جمعیت دامی میگردد. اینی حاصل از عفونت طبیعی و اینی ناشی از واکسیناسیون قادر به جلوگیری از Carrier شدن دامهای مبتلا نمیشد و بخشی از دامهای مبتلاء بالقوه عامل حفظ و بقاء ویروس در گله و یا جمعیت حساس به بیماری باقی می ماند و همواره پیشگیری و کنترل این بیماری را با مشکل روبرو میسازند. بدین لحاظ در بسیاری از کشورهای دنیا در زمان بروز بیماری و یا در برنامه های کنترلی و پیشگیری این بیماری، اصل مبارزه با آن را کشتار دامهای مبتلاء و در تماس قرار داده و بدین وسیله مانع از پیدایش دامهای ناقل و حفظ و پایداری ویروس در گله و جمعیت دامی میشوند.

وضعیت بیماری و پراکندگی جغرافیائی آن در ایران

در ایران سه سوش Asia I - O - A عمده ترین ویروسهای مولد تب برفکی هستند و در بین آنها سوشهای A و O حدود ۵۰ سال در گردش بوده ولی سوش Asia I پایداری و ثبات کمتری داشته و در مواقعی از زمان محو و مجدداً بروز نموده است. سویه Asia I طی سالهای ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۸ یعنی حدود ۱۰ سال در موارد بروز بیماری تب برفکی در کشور شناسائی و تشخیص داده نشد ولی از مرداد سال ۱۳۷۸ مجدداً ظهور و هم چنان جزء سه تیپ اصلی ویروسهای بیماری تب برفکی در کشور در حال چرخش می باشد.

¹ Carrier state

² Carrier